

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1987/68

KARAR NO : 1987/87

ÖZET: Asker kişilerin işlediği askerî suç kapsamına girmeyen suça ait davanın, sanıkların te his edilmesi durumunda 353 sayılı Kanun'un 17. maddesi uyarınca adli yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

As.C.K. 117/1 5 506464/1

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Ayhan Çıtak, Metin Çağatay, Fikret Bahçeci, Ahmet Sağıroğlu

O L A Y : Sanıklardan Ayhan Çıtak'ın Manisa 8. Piyade Er Eğitim Alayı

revirinde görevli çavuş, Metin Çağatay'ın aynı revirde görevli onbaşı ve sanıklar Fikret Bahçeci ile Ahmet Sağıroğlu'nun da aynı revirde er olarak görevli oldukları 29.6.1985 günü Manisa Tank Savar Taburunda er olarak askerliğini yapan Abdullah Turan'ın rahatsızlanarak revire ve oradan Manisa Askerî Hastanesine sevk edildiği ve nöbetçi doktorun iki gün istirahat vermesi üzerine tekrar revire döndüğünde ambulansın indirilirken, ambulansa idrarını yapmasına sinirlenen şöför sanık er Ahmet Sağıroğlu'nun kendisine tokatla vurduğu ve ayağa kalkamayan hastaya diğer sanıklar Metin Çağatay ile Fikret Bahçeci'nin de tokatla vurdukları ve sanık Ayhan Çıtak'ın da tekme ile başına ve karnına vurduğu ve durumu ağırlaşan hastanın yeniden Manisa Askerî Hastanesine ve oradan İzmir Askerî Hastanesine ve bilahare Ege Üniversitesi Tıp Fakültesine götürüldüğü ve beyin cerrahi bölümünde yapılan ameliyatta kurtarılamıyarak "kafa travması sonucu ortaya çıkan beyin kontüzyon ve kanamadan" öldüğü ileri sürülerek sanıklardan Ayhan Çıtak'ın Askerî Ceza Kanununun 118/4. TCK.nun 31., 33. ve Askerî Ceza Kanununun 35/a-1. maddeleri ve diğer sanıklar Fikret Bahçeci ve Ahmet Sağıroğlu'nun TCK.nun 464/1. ve sanık Metin Çağatay'ın Askerî Ceza Kanununun 117/1. ve TCK.nun 464/1. ve Askerî Ceza Kanununun 35/a-1. maddeleri uyarınca tecziyeleri istemiyle İzmir Hava Eğitim Komutanlığı Askerî Savcılığınının 17.10.1985 gün, 380-300 sayılı iddianamesi ile haklarında kamu davası açılmıştır.

İzmir Hava Eğitim Komutanlığı Askerî Mahkemesi; 23.12.1986 gününde, 1986/22-501 sayılı ile; oluşa göre sanıklara atılı suçun sübutu halinde TCK.nun 452. ve 463. maddelerin uygulanabileceği ve sanıkların terhis oldukları ve bu suçun Askerî Ceza Kanununda yazılı suçlardan bulunmadığı ve askerî mahkemede yargılanmayı gerektiren ilginin kesilmesine göre mahkemesinin görevsizliğine ve dosyanın Manisa Ağır Ceza Mahkemesi'ne gönderilmesine karar vermiştir.

Bu kararın sanıklar tarafından temyiz edilmesi üzerine Askerî Yargıtay 1. Dairesi; 15.4.1987 gününde, 1987/201-204 sayılı ile; "oluşa ve adli tıp raporuna göre sanıklara atılı suçun TCK.nun 452. maddesinde tarif olunan failin fiilinden evvel mevcut olup da failce bilinmeyen ahvalin birleşmesi veya failin iradesinden hariç ve gayri melhuz esbabın inzımanı ile ölümün meydana gelmiş olması suçunu oluşturacağı ve halen terhis edilmiş bulunan sanıkların suçlarının askerî suç olmadığı ve

...../.....

askerî mahkemede yargılanmalarını gerektiren ilginin kesildiği" gerekçesiyle görevsizlik kararının onanmasına karar vermiştir.

Manisa Ağır Ceza Mahkemesi; 18.5.1987 gününde, 1987/92-106 sayı ile; sanılara atılı suçun asker kişi tarafından askerî mahalde ve asker aleyhine işlenmesi nedeniyle 353 sayılı Kanunun 9. maddesi uyarınca davanın askerî yargı yerinde görülmesi gerektiğini belirterek görevsizlik kararı vermiştir.

Böylece, her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında 2247 sayılı Kanunun 14. maddesinde belirlenen olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuş, ve dosya Cumhuriyet Başsavcılığının 6.7.1987 gün, 2629 sayılı yazısı ile Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

Uyuşmazlık Mahkemesince 2247 sayılı Kanunun 6. ve 16. maddelerine göre ilgili başsavcılıklardan yazılı düşünce istenmiş ve gerek Cumhuriyet Başsavcılığı ve gerekse Askerî Yargıtay Başsavcılığı düşünce yazılarında sanıklara atılı suçun TCK.nun 452. maddesine mümas olduğu ve sanıkların terhis edildikleri gerekçesiyle 353 sayılı Kanunun 17. maddesi uyarınca davanın adlî yargı yerinde görülmesi gerektiğini bildirmişlerdir.

İNCELEME VE GEREKÇE: Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Selahattin Metin'in Başkanlığı'nda, Mebrure Gözdemir, Adnan Hamzaoğulları, Casim Yılmaz, Dr. Önder Ayhan, Ersin Eserol ve Duran Dinger'in katılmaları ile yaptığı 19.10.1987 günlü toplantıda geçici raportör Hakim İsmet Köker'in raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Bekir Mavioğlu ile Askerî Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Faik Yıldız'ın Adlî Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

İncelenen dosya içeriğine göre, olay tarihinde asker kişi olan sanıkların daha sonra terhis edildikleri Manisa 8. Piyade Er Eğitim Alay Komutanlığı'nın 10.12.1986 gün, 7200-1015 sayılı yazısından (dosya sıra no:459) anlaşılmıştır.

353 sayılı Askerî Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Kanununun 9. maddesinde genel olarak askerî mahkemelerin görevleri belirlenmiştir. Bu maddeye göre kanunlarda aksi yazılı olmadıkça asker kişilerin askerî olan suçları ile bunların asker kişileri aleyhine veya askerî mahallerde yahut askerî hizmet ve görevleri ile ilgili olarak işledikleri suçlara ait davalara bakmak görevi askerî mahkemelere aittir. Olayda gerek sanıkların gerek maktülün suç tarihinde asker kişi bulunmaları na ve olayın askerî mahalde vukuu bulunduğu ileri sürülmesine göre genel kural olarak davanın askerî mahkemede görülmesi gerekmekte ise de, aynı Kanunun 17. maddesinde, askerî mahkemelerde yargılanmayı gerektiren ilginin kesilmesi halinde atılı suçun askerî bir suç olmaması veya askerî bir suçla bağlı bulunmaması hallerinde askerî mahkemenin görevinin sona ereceği belirtildiğinden sanıklara atılı suçun askerî bir suç veya askerî bir suçla bağlı bir suç olup olmadığının araştırılması gerekir.

9/12

Olay yerinde açıklandığı üzere, İzmir Hava Eğitim Komutanlığı Askerî Savcı sıncınca tanzim olunan iddianamede sanıklardan çvş. Ayhan Çıtak hakkında Askerî Ceza Kanununun 118/4., ve onb. Metin Çağatay hakkında aynı Kanununun 117/1. maddelerinin uygulanması istenmiş ise de, mahkemeler uygulanması istenilen yasa maddeleri ile değil, eylemle bağlı olduklarından görevli yargı yerinin saptanabilmesi için öncelikle sanıklara atılı suçun sübutu halinde uygulanacak yasa hükmünün tesbiti gerekmektedir.

Dosya içerisinde mevcut adlî tıp kurumunun 6.6.1986 gün ve 1025 sayılı ve 15.10.1986 gün, 1689 sayılı raporlarına göre; kendisinde kafa içi subdural kanama olan ve 20.6.1985 günü, bir kaç kişi tarafından birbirine yakın süreler içinde baş ve yüzüne tokat ve tekme vurulduğu belirlenen er Abdullah Turan'ın kafa travması kafa içi kanaması sonucu ölmüş olduğu, vaki tokat, tekme ve benzeri başa yönelik travmaların mevcut kanamayı artırarak ölüme etkisi bulunduğu ancak bu ikinci kanamanın sanıklardan hangisi veya hangilerininin travması sonucu oluştuğunun tıbben tefriki mümkün olamayacağı, tekme ve tokatın fark etmeyeceği, daha hafif bir sarsıntı öksürme ve ıkınmanın dahi kanamayı artırabileceği belirtilmiştir.

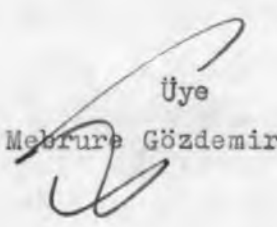
Bu durumda sanıklara atılı suçun sübutu halinde eylemin, TCK.nun 452. maddesinde yazılı suçu oluşturacağı bu suçun askerî suçlardan veya askerî suçlara bağlı suçlardan bulunmadığı ve sanıkların da terhis edilmiş olmaları nedeniyle 353 sayılı Kanununun 17. maddesi uyarınca davanın adlî yargı yerinde görülmesi ve bu itibarla Manisa Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmesi gerekir.

SONUÇ: Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adlî Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine bu nedenle, Manisa Ağır Ceza Mahkemesi'nin 18.5.1987 günlü, 1987/92-106 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 19.10.1987 gününde kesin darak oybirliğiyle karar verildi.

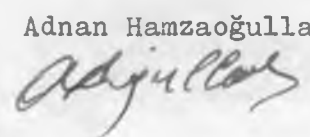
Başkan
Selahattin Metin

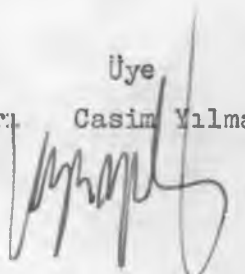
Üye
Mebrure Gözdemir

Üye
Adnan Hamzaoğulları

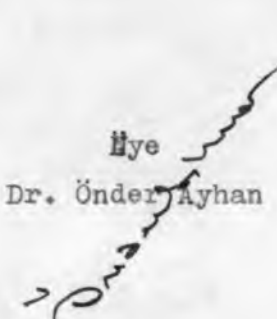
Üye
Casim Yılmaz

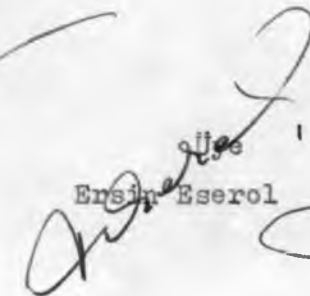
Bu kararın Resmi gazetesinde yayımı usulü

Başkan

Üye
Dr. Önder Ayhan

Üye
Ersin Eserol

Üye
Duran Dinger

